A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített második tanács)

2020. július 8.*

„Gazdaság- és monetáris politika – Hitelintézetek prudenciális felügyelete – Az 1024/2013/EU rendelet 18. cikkének (1) bekezdése – Az EKB által valamely hitelintézettel szemben kiszabott adminisztratív pénzbírság – Az 575/2013/EU rendelet 26. cikke (3) bekezdésének első albekezdése – A szavatolótőke-követelmények folyamatos megsértése – Gondatlanságból elkövetett jogsértés – Kevésbé súlyos joghátrányt kiszabó jogszabály visszaható hatályú alkalmazása – Hiány – Védelemhez való jog – A szankció összege – Indokolási kötelezettség”

A T-576/18. sz. ügyben,

a **Crédit agricole SA** (székhelye: Montrouge [Franciaország], képviselik: A. Champsaur és A. Delors ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Központi Bank (EKB)** (képviselik: C. Hernández Saseta, A. Pizzolla és D. Segoin, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról szóló, 2013. október 15-i 1024/2013/EU tanácsi rendelet (HL 2013. L 287., 63. o.) 18. cikkének (1) bekezdése alapján hozott, a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 176., 1. o.; helyesbítések: HL 2013. L 208., 68. o.; HL 2013. L 321., 6. o.; HL 2017. L 20., 2. o.) 26. cikkének (3) bekezdésében előírt szavatolótőke-követelmények folyamatos megsértése miatt a felperessel szemben 4 300 000 euró összegű adminisztratív pénzbírságot kiszabó 2018. július 16-i ECB/SSM/2018-FRCAG-75 EKB-határozat megsemmisítése iránt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített második tanács),

tagjai: S. Papasavvas elnök, V. Tomljenović, F. Schalin, P. Škvařilová-Pelzl és I. Nõmm (előadó) bírák,

hivatalvezető: M. Marescaux tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2020. január 21-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: francia.

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 A felperes Crédit agricole SA az Európai Központi Bank (EKB) közvetlen prudenciális felügyelete alatt álló francia hitelintézet.

2 2016. december 22-én az EKB vizsgálati egysége az Egységes Felügyeleti Mechanizmuson belül az Európai Központi Bank és az illetékes nemzeti hatóságok, valamint a kijelölt nemzeti hatóságok közötti együttműködési keretrendszer létrehozásáról szóló, 2014. április 16-i 468/2014/EU európai központi banki rendelet (SSM-keretrendelet) (HL 2014. L 141., 1. o.) 126. cikkének (1) és (2) bekezdése alapján kifogásközlést küldött a felperes részére. Az EKB azt rótta fel a felperesnek, hogy a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 176., 1. o.; helyesbítések: HL 2013. L 208., 68. o.; HL 2013. L 321., 6. o.; HL 2017. L 20., 2. o.) 26. cikke (3) bekezdésének megsértésével az illetékes hatóság előzetes engedélye nélkül minősített tőkeinstrumentumokat elsődleges alapvető tőkeinstrumentumoknak (a továbbiakban: CET 1 instrumentumok).

3 2017. január 18-án a felperes benyújtotta a kifogásközlésre vonatkozó írásbeli észrevételeit.

4 2017. augusztus 2-án az EKB vizsgálati egysége határozattervezetet küldött a felperesnek annak érdekében, hogy írásbeli észrevételeit előterjeszthesse.

5 2017. augusztus 4-én a felperes az észrevételei megtételére nyitva álló határidő meghosszabbítását kérte az EKB-tól. 2017. augusztus 7-én az EKB részben helyt adott e kérelemnek, és az említett határidőt 2017. augusztus 30-ig meghosszabbította.

6 2017. augusztus 30-án a felperes benyújtotta a vele közölt határozattervezetre vonatkozó írásbeli észrevételeit.

7 2018. július 16-án az EKB az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról szóló, 2013. október 15-i 1024/2013/EU tanácsi rendelet (HL 2013. L 287., 63. o.) 18. cikkének (1) bekezdése alapján meghozta az ECB/SSM/2018-FRCAG-75 határozatot, amellyel 4 300 000 euró összegű adminisztratív pénzbírságot szabott ki a felperessel szemben az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésében előírt szavatolótőke-követelmények folyamatos megsértése miatt (a továbbiakban: megtámadott határozat).

8 Először is az EKB megállapította a felperes vonatkozásában a jogsértő magatartás fennállását. Úgy ítélte meg, hogy az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének első albekezdéséből az következik, hogy a hitelintézetek csak azután minősíthetik CET 1 instrumentumnak tőkeinstrumentumaikat, hogy megszerezték az illetékes hatóság előzetes engedélyét.

9 E tekintetben az EKB cáfolta a felperes arra alapított érvelését, hogy a törzsrészvények szerepeltek az Európai Bankhatóság (EBH) által az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdése alapján közzétett jegyzéken (a továbbiakban: az EBH által közzétett jegyzék). Lényegében úgy ítélte meg, hogy valamely instrumentum felvétele e jegyzékbe nem mentesíti a hitelintézetet az alól, hogy az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének első albekezdése alapján beszerezze az illetékes hatóság előzetes engedélyét.

10 Az EKB rámutatott, hogy a felperes 2015. június 23-án, 2015. november 12-én és 2016. június 21-én három törzsrészvény-kibocsátást hajtott végre; e részvények „lojalitási záradékkal” rendelkeztek, vagyis a részvényeseknek magasabb osztalékot biztosítottak minden olyan részvény után, amelyeket legalább

két évig folyamatosan birtokoltak. Az EKB azt rótta fel a felperesnek, hogy előzetes engedélye nélkül a CET 1 instrumentumai közé sorolta e tőkeinstrumentumokat a 2015 második negyedéve és 2016 második negyedéve között a szavatolótőkére és a szavatolótőke-követelményekre vonatkozó negyedéves konszolidált nyilatkozataiban, valamint a harmadik pillér keretében 2015. június 30. és 2016. június 30. között közzétett információkban.

11 Az EKB arra is emlékeztetett, hogy 2016. április 18-án a közös felügyeleti csoport tájékoztatta a felperest azon kötelezettségéről, hogy az EKB engedélyét kell kérnie és beszereznie azt megelőzően, hogy bizonyos tőkeinstrumentumokat CET 1 instrumentumoknak minősít, ami után a felperes 2016. május 30-án és június 22-én benyújtotta az egyrészt a 2015. június 23-i és november 12-i, másrészt pedig a 2016. június 21-i kibocsátásra vonatkozó engedély iránti kérelmeket. Az engedélyeket az EKB 2016. július 26-án, illetve augusztus 29-én adta meg.

12 Az EKB ebből azt a következtetést vonta le, hogy a felperes nem tartotta tiszteletben az 575/2013 rendelet 26. cikkének (3) bekezdését, amikor 2015. június 30-tól 2016. június 30-ig az illetékes hatóság engedélye nélkül CET 1 instrumentumoknak minősített tőkeinstrumentumokat, és hogy e jogsértés elkövetésére legalább gondatlanságból került sor.

13 Ezenkívül a megtámadott határozatban az EKB emlékeztetett arra, hogy az általa adott engedélyeket követően az EBH arról tájékoztatta, hogy a „lojalitási záradékot” tartalmazó törzsrészvények nem felelnek meg az 575/2013 rendelet 28. cikkének (4) bekezdésében foglalt feltételeknek, és azokat nem lehet CET 1 instrumentumoknak minősíteni. Ennek eredményeként 2017. augusztus 1-jén felhívta a felperest, hogy tegye meg a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy törzsrészvényei teljes mértékben megfeleljenek az 575/2013 rendeletnek.

14 Másodszor az EKB a felperes jogsértő magatartása miatt 4 300 000 euró összegű adminisztratív pénzbírságot szabott ki vele szemben. Hangsúlyozta, hogy az 1024/2013 rendelet 18. cikkének (1) bekezdése alapján jogosult adminisztratív pénzbírságot kiszabni az európai uniós jog azon közvetlenül alkalmazható releváns jogi aktusaiból eredő követelmény megsértése esetén, amely tekintetében az illetékes hatóságok az uniós jog vonatkozó rendelkezései alapján adminisztratív pénzbírságokat szabhatnak ki. Ehhez hozzátette, hogy az 1024/2013 rendelet 18. cikkének (3) bekezdése alapján az alkalmazott szankcióknak „hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek” kell lenniük.

15 Ami a jogsértés súlyosságát illeti, az EKB figyelembe vette azt a tényt, hogy a szóban forgó tőkeinstrumentumok 2016. június 30-án a felperes CET 1 mutatójában 67 bázispontot képviseltek, és hogy az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének megsértésére öt egymást követő negyedéves nyilatkozattételi időszak és a harmadik pillér keretében három információ-közzététel során került sor, 2015-ben és 2016-ban. Úgy ítélte meg, hogy a jogsértést legalább gondatlanságból követték el, és megállapította, hogy a felperes azt követően is CET 1 instrumentumnak minősítette a törzsrészvény-kibocsátásait, hogy a közös felügyeleti csoport felhívta a figyelmét az előzetes engedély megszerzésére vonatkozó kötelezettségére.

16 Enyhítő körülmények címén az EKB figyelembe vette azt a tényt, hogy a felperes számára annak kérelmeit követően engedélyezte azt, hogy törzsrészvény-kibocsátásait CET 1 instrumentumnak minősítse.

17 Az EKB úgy ítélte meg, hogy arányos szankciónak minősül a 4 300 000 euró összegű adminisztratív pénzbírság, amely szerinte 0,0015%-át teszi ki azon csoport éves forgalmának, amelyhez a felperes tartozik.

18 Harmadszor, az EKB úgy döntött, hogy a kiszabott adminisztratív pénzbírságot a felperes nevének anonimizálása nélkül közzéteszi a honlapján. Úgy vélte, hogy a felperes által annak alátámasztása érdekében kiemelt körülmények, hogy az ilyen közzététel súlyosan veszélyezteti jó hírnevét és piaci

helyzetét, tisztán hipotetikusak, homályosak és általánosak, és ennélfogva nem teszik lehetővé annak bizonyítását, hogy az említett közzététel számára az SSM-keretrendelet 132. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett aránytalan veszteséget okozna.

Az eljárás és a felek kérelmei

19 A Törvényszék Hivatalához 2018. szeptember 25-én benyújtott keresetlevelével a felperes megindította a jelen keresetet.

20 Mivel módosult a Törvényszék tanácsainak összetétele, az ügyet új előadó bírónak osztották ki, akit a második tanácsba osztottak be, következésképpen a jelen ügyet e tanács elé utalták.

21 A Törvényszék második tanácsának javaslatára a Törvényszék eljárási szabályzatának 28. cikke alapján úgy határozott, hogy az ügyet kibővített ítélkező testület elé utalja.

22 Az előadó bíró javaslata alapján a Törvényszék (kibővített második tanács) megnyitotta az eljárás szóbeli szakaszát, és 2019. december 13-án az eljárási szabályzat 89. cikke szerinti pervezető intézkedések keretében írásbeli kérdéseket tett fel a feleknek. A felek mindegyike válaszolt a Törvényszék által feltett kérdésekre, majd előterjesztette a másik fél válaszaival kapcsolatos észrevételeit.

23 2020. január 6-i határozatával a kibővített második tanács elnöke a felek meghallgatását követően úgy határozott, hogy a jelen ügyet az eljárás szóbeli szakaszának lefolytatása céljából egyesíti a T-577/18. és a T-578/18. sz. üggyel.

24 A 2020. január 21-i tárgyaláson a Törvényszék meghallgatta a felek szóbeli előadásait és az általa feltett szóbeli kérdésekre adott válaszaikat. E tárgyaláson felhívták az EKB-t arra, hogy írásban válaszoljon a Törvényszék kérdésére, a felperest pedig arra, hogy terjessze elő az e válasszal kapcsolatos észrevételeit. A felek e felhívásnak a kitűzött határidőn belül eleget tettek.

25 2020. március 2-i határozatával a Törvényszék (kibővített második tanács) lezárta az eljárás szóbeli szakaszát.

26 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg a megtámadott határozatot;

– kötelezze az EKB-t a költségek viselésére.

27 Az EKB azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– kötelezze a felperest a költségek viselésére.

A jogkérdésről

28 Keresete alátámasztása érdekében a felperes két jogalapra hivatkozik.

29 A felperes az első jogalapot úgy adja elő, hogy az a megtámadott határozatot érintő hatáskörtúllépésen alapul. E jogalap három részből áll. Az első rész az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének megsértésén alapul. A második rész az 1024/2013 rendelet 18. cikke (1) bekezdésének és a jogbiztonság elvének megsértésén alapul. A harmadik rész a felperessel szemben kiszabott adminisztratív pénzbírság arányosságára vonatkozik.

30 Második jogalapjával a felperes azt kifogásolja, hogy az EKB megsértette a meghallgatáshoz való jogát, mivel a megtámadott határozatot olyan kifogásokra alapította, amelyeket a közigazgatási eljárás során nem ismertetett.

31 Amint azt a Törvényszék a fenti 8–18. pontban hangsúlyozta, az EKB a megtámadott határozatban először is megállapította, hogy a felperes jogsértést követett el, másodszor e jogsértés szankcionálása érdekében adminisztratív pénzbírságot szabott ki vele szemben, harmadszor pedig rendelkezett ezen adminisztratív pénzbírságnak az EKB honlapján való közzétételéről.

32 A Törvényszék álláspontja szerint célszerű különbséget tenni aszerint, hogy a felperes kifogásai a jogsértés részéről történő elkövetésének megállapítására vagy pedig az adminisztratív pénzbírság kiszabására vonatkoznak.

A megtámadott határozat jogszerűségéről, amennyiben az a felperessel szemben jogsértést állapít meg

33 Az első jogalap első részében a felperes lényegében azt állítja, hogy az EKB megsértette az 575/2013 rendelet 26. cikkének (3) bekezdését, amikor azt állapította meg, hogy vonatkozásában fennállt a jogsértés. Ezenkívül az első jogalap második részében szereplő első kifogás keretében úgy véli, hogy az EKB megsértette az 1024/2013 rendelet 18. cikkének (1) bekezdését, amikor úgy ítélte meg, hogy legalább gondatlanságból követett el jogsértést. Végül a másodlagosan előterjesztett második jogalapjával a felperes lényegében azt állítja, hogy a megtámadott határozatban a jogsértés fennállására vonatkozó következtetés olyan elemeken alapul, amelyekkel kapcsolatban nem volt lehetősége arra, hogy a közigazgatási eljárás során kifejtse álláspontját, ami a meghallgatáshoz való joga megsértésének minősül.

Az első jogalapnak az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének értelmezése és alkalmazása során elkövetett téves jogalkalmazásra alapított, első részéről

34 Az első jogalap első részében a felperes lényegében két kifogást ismertet.

35 Első kifogásában a felperes arra hivatkozik, hogy az EKB tévesen értelmezte és alkalmazta az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdése első albekezdésének a neki felrótt tényállás idején hatályos változatát.

36 Második kifogásában, amelyet a válasz szakaszában terjesztett elő, a felperes azt állítja, hogy mindenesetre a neki felrótt tények immár nem minősülnek jogsértésnek, mivel az 575/2013 rendelet 26. cikkének (3) bekezdését módosította az 575/2013/EU rendeletnek a tőkeáttételi mutató, a nettó stabil forrásellátottsági ráta, a szavatolótőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó követelmények, a partnerkockázat, a piaci kockázat, a központi szerződő felekkel szembeni kitettségek, a kollektív befektetési formákkal szembeni kitettségek, a nagykockázat-vállalások és az adatszolgáltatási és nyilvánosságra hozatali követelmények tekintetében történő módosításáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/876 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2019. L 150., 1. o.). Azt állítja, hogy e módosítást a Törvényszéknek figyelembe kell vennie, mivel az kevésbé szigorú büntetőtörvénynek minősül.

– Az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdése első albekezdése felperesnek felrótt tényállás idején hatályos változatának téves értelmezésére és alkalmazására alapított, első kifogásról

37 A megtámadott határozat 3. pontjában az EKB úgy ítélte meg, hogy az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének első albekezdése arra kötelezi a felperest, hogy szerezze be az illetékes hatóság előzetes engedélyét azt megelőzően, hogy törzsrészvény-kibocsátásait CET 1 instrumentumoknak minősítené, még akkor is, ha a tőkeinstrumentumok e kategóriája szerepel az EBH által e rendelkezés harmadik albekezdése alapján közzétett jegyzéken.

38 Meg kell jegyezni, hogy az 575/2013 rendelet 26. cikke a CET 1 instrumentumokra vonatkozik. Közelebbről e cikk (3) bekezdése annak a kérdésnek az illetékes hatóságok általi értékelésére vonatkozik, hogy azok az instrumentumok, amelyeket a hitelintézetek CET 1 instrumentumnak minősítenek, megfelelnek-e az 575/2013 rendelet 28. cikkében vagy adott esetben 29. cikkében foglalt kritériumoknak. E rendelkezés különös szabályozást ír elő a tőkeinstrumentumokra.

39 Így az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének a jogvitára alkalmazandó változata a következőképpen rendelkezik:

„Az illetékes hatóságok értékelik, hogy a kibocsátott [CET 1 instrumentumok] megfelelnek-e a 28. cikkben, illetve adott esetben a 29. cikkben meghatározott kritériumoknak. A 2013. június 28. után kibocsátott instrumentumok esetében az intézmények csak azt követően minősíthetnek egy tőkeelemet [CET 1 instrumentumnak], miután arra engedélyt adtak az illetékes hatóságok, amelyek e tárgyban konzultálhatnak az EBH-val.

Az állami támogatás kivételével azon tőkeinstrumentumok esetében, amelyek [CET 1 instrumentumnak] való minősítését az illetékes hatóság jóváhagyja, de amelyek tekintetében annak megállapítása, hogy megfelelnek-e a 28. cikkben meghatározott feltételeknek, illetve adott esetben a 29. cikknek, az EBH szerint lényegesen összetett kérdés, az illetékes hatóságok érvelésüket kifejtik az EBH-nak.

Az EBH az egyes illetékes hatóságoktól származó információk alapján összeállítja, frissíti és közzéteszi az egyes tagállamokban [CET 1 instrumentumnak] minősülő valamennyi tőkeinstrumentum-típus jegyzékét. Az EBH a jegyzéket első alkalommal 2013. július 28-ig állítja össze és teszi közzé.

Az EBH a 80. cikkben meghatározott felülvizsgálati folyamatot követően, amennyiben döntő bizonyíték van arra, hogy egyes állami támogatásnak nem minősülő, 2013. június 28. után kibocsátott instrumentumok nem teljesítik a 28. cikkben, illetve adott esetben a 29. cikkben meghatározott feltételeket, úgy dönthet, hogy törli ezeket az instrumentumokat a jegyzékből, és erről bejelentést tesz.”

40 Az 575/2013 rendelet 28. és 29. cikke, amelyekre ugyanezen rendelet 26. cikkének (3) bekezdése utal, azokat a feltételeket teszi egyértelművé, amelyeknek a CET 1 instrumentumoknak meg kell felelniük. Az 575/2013 rendelet 28. cikke a hitelintézetek által kibocsátott tőkeinstrumentumokra alkalmazandó feltételeket határozza meg, míg e rendelet 29. cikke a hitelegyesülések, szövetkezeti társaságok, takarékpénztárak és hasonló intézmények által kibocsátott tőkeinstrumentumok sajátos feltételeire vonatkozik.

41 A felek nem értenek egyet az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének első albekezdésében szereplő, „az illetékes hatóságok [engedélye]” kifejezés értelmezésével kapcsolatban.

42 E tekintetben a felperes azt állítja, hogy az illetékes hatóságok engedélyét tőkeinstrumentum-kategóriánként adják meg, és azt a szóban forgó instrumentum-típusnak az EBH által az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdése alapján közzétett

jegyzékre való felvétele testesíti meg. Mivel a törzsrészvények szerepeltek e jegyzéken, amikor azokat a felperes a CET 1 instrumentumai közé sorolta, a felperes úgy véli, hogy az EKB tévesen állapította meg, hogy megsértette az 575/2013 rendelet 26. cikkének (3) bekezdését.

43 Ezzel szemben az EKB úgy véli, hogy az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének első albekezdése azt jelenti, hogy a hitelintézetnek az illetékes hatóság előzetes engedélyét kell kérnie azt megelőzően, hogy valamely tőkeinstrumentumot CET 1 instrumentumnak minősítene, még akkor is, ha az instrumentum szerepel az EBH által közzétett jegyzéken. Ebből azt a következtetést vonja le, hogy a megtámadott határozatban helyesen állapította meg, hogy a felperes megsértette ezt a rendelkezést azzal, hogy három törzsrészvény-kibocsátást a CET 1 instrumentumai közé tartozónak minősített anélkül, hogy előzetesen beszerezte volna az EKB engedélyét.

44 Mivel az 575/2013 rendelet 26. cikkének (3) bekezdésében használt „illetékes hatóságok [engedélye]” kifejezést e rendelet nem határozza meg, azt értelmezni kell.

45 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez annak nemcsak szövegét, hanem összefüggéseit, valamint annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az említett rendelkezés részét képezi (lásd: 2005. június 7-i VEMW és társai ítélet, C-17/03, EU:C:2005:362, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

46 Ami először is az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdése első albekezdésének szövegét illeti, abból az következik, hogy a hitelintézetnek meg kell szereznie az illetékes hatóság engedélyét azt megelőzően, hogy a tőkeinstrumentumait CET 1 instrumentumoknak minősítené.

47 Rá kell mutatni arra, hogy az illetékes hatóság ezen engedélyének kifejeződési módjai nem vezethetők le kizárólag az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdése első albekezdésének szövegéből, mivel az „engedély” kifejezés egyszerre jelentheti a tőkeinstrumentumokra egyedi jelleggel adott előzetes engedélyt és a tőkeinstrumentum-kategóriánként átfogóan adott engedélyt.

48 E tekintetben a felperes állításával ellentétben az a körülmény, hogy az 575/2013 rendelet más rendelkezései kifejezetten az illetékes hatóság „előzetes engedélyére” utalnak, nem jelenti szükségképpen azt, hogy az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének első albekezdésében szereplő „engedély” kifejezés használata az előzetes engedélytől eltérő mechanizmust jelent.

49 Az 575/2013 rendeletnek az „engedély”, illetve „előzetes engedély” illetékes hatóság általi megadására vonatkozó valamennyi rendelkezésének értelmezéséből ugyanis nem tűnik ki az, hogy az illetékes hatóság jóváhagyásának módjai az említett rendelkezésekben használt terminológia szerint változnának. Ezenkívül rá kell mutatni arra, hogy ez a megkülönböztetés nem szisztematikus jellegű, mivel az 575/2103 rendelet más nyelvi változatai nem feltétlenül veszik át az e rendelet francia nyelvű változatában szereplő „engedély” *(accord)* és „előzetes engedély” *(autorisation préalable)* közötti különbségtételt.

50 Ugyanígy az EKB tévesen állítja, hogy a „tőkeinstrumentum-kategória” fogalma nem szerepel az 575/2013 rendelet 26. cikkének (3) bekezdésében. Mivel ugyanis e rendelkezés harmadik albekezdése „az egyes tagállamokban [CET 1 instrumentumnak] minősülő valamennyi tőkeinstrumentum-típus [EBH által közzétett] jegyzéké[re]” utal, az 575/2013 rendelet 26. cikkének (3) bekezdése előírja a tőkeinstrumentumok minősíthetőségének kategóriánkénti vizsgálatát. Ennélfogva nem tekinthető úgy, hogy e rendelkezés első albekezdésében a „tőkeinstrumentumokra” való hivatkozás szükségszerűen magában foglalja az egyes tőkeinstrumentumok egyedi alapon történő vizsgálatát.

51 Másodszor, ami az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdése első albekezdésének rendszertani értelmezését illeti, a felperes e rendelkezés második és harmadik albekezdésére utal. Így e rendelkezés második albekezdése szerinte arra vonatkozik, hogy az illetékes hatóság az EBH-val együtt megvizsgál egy adott tőkeinstrumentum-típust, aminek eredményeként e tőkeinstrumentum-típust felveszik az

EBH által ugyanezen rendelkezés harmadik albekezdése alapján közzétett jegyzékre. Az EBH által végzett ezen közzététel az illetékes hatóságnak az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének első albekezdésében említett engedélyét testesíti meg. Az ilyen közzététel tehát azt jelenti, hogy az instrumentum megfelel az 575/2013 rendelet 28. cikkében foglalt általános feltételeknek, és hogy az érintett hitelintézetek feladata annak vizsgálata, hogy a szóban forgó tőkeinstrumentum megfelel-e az e cikkben előírt egyedi feltételeknek, az illetékes hatóság pedig utólag ellenőrizheti ezen értékelés megalapozottságát.

52 Ez az értelmezés nem fogadható el.

53 Egyrészt ez az értelmezés összeegyeztethetetlen az EBH-val folytatott konzultáció attól függően eltérő jellegével, hogy azt az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének első vagy második albekezdése alapján kell-e lefolytatni. Míg ugyanis az első albekezdés keretében az említett konzultáció úgy jelenik meg, mint az illetékes hatóságok rendelkezésére álló puszta lehetőség, mivel az említett hatóságok „konzultálhatnak az EBH-val", ugyanezen rendelkezés második albekezdése – éppen ellenkezőleg – azt jelenti, hogy az illetékes hatóságok rendszeresen konzultálnak az EBH-val.

54 Másrészt a felperes megközelítésének elfogadása azt jelentené, hogy azt megelőzően, hogy valamely tőkeinstrumentumot CET 1 instrumentumnak minősítenének, az illetékes hatóság kizárólag az 575/2013 rendelet 28. cikkében vagy adott esetben 29. cikkében foglalt általános feltételek tiszteletben tartását ellenőrizné. Amint azt maga a felperes is elismeri, a hitelintézetnek kell megvizsgálnia, hogy a tőkeinstrumentum kibocsátása megfelel-e az e rendelet 28. cikkében vagy adott esetben a 29. cikkében előírt egyedi feltételeknek.

55 Meg kell állapítani, hogy az illetékes hatóságok ellenőrzésének ilyen korlátozása ellentétes lenne az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének első albekezdésével. E rendelkezésből ugyanis az következik, hogy egy tőkeinstrumentumot csak az illetékes hatóságok engedélyével lehet CET 1 tőkeinstrumentumnak minősíteni, és hogy ez utóbbiak értékelése az e rendelet 28. cikkében vagy adott esetben 29. cikkében foglalt feltételek tiszteletben tartására vonatkozik, anélkül hogy különbséget tennének aszerint, hogy e feltételek általános vagy egyedi hatállyal rendelkeznek-e.

56 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az 575/2013 rendelet 26. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az két különböző határozat meghozatalát tartalmazza. Egyrészt az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében említett, az illetékes hatóságok és az EBH közötti együttműködésből eredő határozatot, amely a tőkeinstrumentum-típusok minősíthetőségére vonatkozik, és amelyet azoknak az e rendelkezés harmadik albekezdésében említett, az EBH által közzétett jegyzékre való felvétele testesít meg. Másrészt az illetékes hatóság határozatát, amely esetében az EBH-val való konzultáció csupán egy lehetőség, amely annak ellenőrzésére irányul, hogy valamely tőkeinstrumentum megfelel-e az 575/2013 rendelet 28. cikkében vagy adott esetben a 29. cikkében foglalt valamennyi feltételnek, függetlenül attól, hogy e feltételek általános vagy egyedi hatállyal rendelkeznek-e.

57 Ebből következik, hogy noha valamely tőkeinstrumentumnak az EBH által közzétett jegyzékre való felvétele azt vonja maga után, hogy az főszabály szerint alkalmas a CET 1 instrumentumként való besorolásra, mivel megfelel az 575/2013 rendelet 28. cikkében vagy adott esetben 29. cikkében meghatározott általános feltételeknek, önmagában nem teszi lehetővé a hitelintézet számára, hogy azt a CET 1 instrumentumai közé sorolja. Előzetesen be kell jelentenie ezt az instrumentumot az illetékes hatóságnak annak érdekében, hogy az konkrétan ellenőrizze az említett feltételek, és különösen az egyedi hatállyal rendelkező feltételek tiszteletben tartását.

58 Végül harmadszor, figyelembe kell venni a jogalkotónak az 575/2013 rendelet elfogadása során a bankrendszerben lévő szavatolótőke mennyiségének és minőségének javítására irányuló szándékát, amelyre az 575/2013 rendelet (1) preambulumbekezdése emlékeztet, és amelyet ugyanezen rendelet (72) preambulumbekezdése megismétel. A (72) preambulumbekezdés többek között kiemeli, hogy

tovább kell javítani az intézmények által kötelezően tartandó szavatolótőke minőségét és harmonizációját, és e tekintetben utal „az alapvető tőkeinstrumentumokra vonatkozó szigorú követelmények[re]”.

59 Ennélfogva összhangban áll a jogalkotó szándékával az, ha előnyben részesítjük az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdése első albekezdésének olyan értelmezését, amely a leginkább lehetővé teszi az illetékes hatóság számára, hogy biztosítsa valamely instrumentum legjobb minőségű szavatolótőkének – azaz CET 1 instrumentumnak – minősítéséhez szükséges feltételek tiszteletben tartását.

60 Márpedig meg kell állapítani, hogy az 575/2013 rendelet 28. cikkében vagy adott esetben a 29. cikkében előírt feltételek tiszteletben tartásának ellenőrzését jobban biztosítja az előzetes engedélyezési eljárás, mint egy olyan rendszer, amelyben egyes ilyen feltételek tiszteletben tartásának ellenőrzése elsősorban magának a hitelintézetnek a feladata lenne, mivel az illetékes hatóság csak utólag, de nem szükségszerűen rendszeres jelleggel ellenőrizne.

61 A felperes által előterjesztett többi érv sem kérdőjelezi meg e következtetés megalapozottságát.

62 Ez a helyzet többek között először is az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének az EBH vagy az Autorité de contrôle prudentiel et de résolution (prudenciális felügyeleti és szanálási hatóság, Franciaország; a továbbiakban: ACPR) által állítólag előnyben részesített értelmezésére való hivatkozást illetően. E tekintetben elegendő emlékeztetni arra, hogy a releváns szabályozás valamely közigazgatási hatóság általi értelmezése nem köti az uniós bíróságot, amely az EUSZ 19. cikk értelmében az uniós jog értelmezésére kizárólagos hatáskörrel rendelkezik (2017. december 13-i Crédit mutuel Arkéa kontra EKB ítélet, T-712/15, EU:T:2017:900, 75. pont).

63 Ugyanez vonatkozik másodszor arra a körülményre, hogy az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének szövegét később módosította a 2019/876 rendelet. E tekintetben elegendő hangsúlyozni, hogy bár a 2019/876 rendelet (23) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy e módosítás célja az volt, hogy új, egyértelmű és átlátható jóváhagyási eljárást vezessen be az instrumentumok CET 1-be sorolását illetően, ebből semmilyen, e rendelkezésnek a módosítást megelőző értelmére vonatkozó információ nem vezethető le.

64 A felperes első kifogását ennélfogva el kell utasítani.

– A második, lényegében az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdése új változatának visszaható hatályú alkalmazására vonatkozó kifogásról

65 Válaszában a felperes lényegében azt hangsúlyozza, hogy az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének szövegét a 2019/876 rendelet 1. cikkének 15. pontja 2019. június 27-i hatállyal módosította. Úgy véli, hogy az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének ezen új változata fényében magatartása már nem jogsértő, és ennélfogva a kevésbé szigorú büntetőtörvény visszaható hatályú alkalmazásának elve miatt rá az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének ezen új változatát kell alkalmazni.

66 Az EKB úgy véli, hogy a jelen kifogást el kell utasítani.

67 Ami előzetesen e kifogás elfogadhatóságát illeti, mivel azt a válasz szakaszában terjesztették elő, meg kell jegyezni, hogy bár az eljárási szabályzat 84. cikkének (1) bekezdése főszabály szerint tiltja az eljárás további részében új jogalapok felhozatalát, az ilyen tilalom nem alkalmazható, ha a jogalap olyan jogi vagy ténybeli helyzetből származik, amely az eljárás során merült fel. Mivel a jelen kifogás olyan jogi helyzetből származik, amely az eljárás során merült fel, vagyis a 2019/876 rendelet 1. cikke 15. pontjának 2019. június 27-i hatálybalépéséből, ennélfogva az elfogadható.

68 A jelen ügy körülményei között azonban az ilyen kifogás nem eredményezheti a megtámadott határozat megsemmisítését.

69 Kétségtelen, hogy a kevésbé szigorú büntetőtörvény visszaható hatályú alkalmazásának elve az uniós jog alapelve (2008. március 11-i Jager ítélet, C-420/06, EU:C:2008:152, 59. pont; lásd még ebben az értelemben: 2005. május 3-i Berlusconi és társai ítélet, C-387/02, C-391/02 és C-403/02, EU:C:2005:270, 67–69. pont; 2017. június 27-i NC kontra Bizottság ítélet, T-151/16, EU:T:2017:437, 53. és 54. pont), amely immár az Európai Unió Alapjogi Chartájában is szerepel.

70 Az Alapjogi Charta 49. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Senkit sem szabad elítélni olyan cselekményért vagy mulasztásért, amely az elkövetése idején a hazai vagy a nemzetközi jog alapján nem volt bűncselekmény. Ugyancsak nem lehet a bűncselekmény elkövetése idején alkalmazható büntetésnél súlyosabb büntetést kiszabni. Ha valamely bűncselekmény elkövetése után a törvény enyhébb büntetés kiszabását rendeli, az enyhébb büntetést kell alkalmazni.”

71 Ezenkívül a kevésbé szigorú büntetőtörvény visszaható hatályú alkalmazásának elve nem kizárólag a szigorú értelemben vett büntetőjogi szankciókat kiszabó határozatokkal szemben hívható fel, hanem a közigazgatási szankciókat kiszabó határozatokkal szemben is (lásd ebben az értelemben: 2007. március 8-i Campina ítélet, C-45/06, EU:C:2007:154, 32. és 33. pont; 2008. március 11-i Jager ítélet, C-420/06, EU:C:2008:152, 60. pont; 2017. június 27-i NC kontra Bizottság ítélet, T-151/16, EU:T:2017:437, 54. pont).

72 Meg kell azonban jegyezni, hogy a kevésbé szigorú büntetőtörvény visszaható hatályú alkalmazásának elve, noha a határozat megsemmisítéséhez vezethet abban az esetben, ha az adott ügy tényállásának megvalósulását követően, de a megtámadott határozatot megelőzően módosították a jogi hátteret (lásd ebben az értelemben: 2017. június 27-i NC kontra Bizottság ítélet, T-151/16, EU:T:2017:437, 63. pont), a jogi háttér említett módosítását megelőzően elfogadott jogi aktus jogszerűségének vizsgálata szempontjából nem lehet releváns, mivel nem róható fel az alperes intézménynek, hogy még nem alkalmazandó jogszabályokat hagyott figyelmen kívül.

73 Ráadásul csak a Törvényszék EUMSZ 261. cikken alapuló, az EKB által az 1024/2013 rendelet 18. cikkének (1) bekezdése alapján kiszabott közigazgatási szankció összegének megváltoztatására vonatkozó hatáskörének – amennyiben esetlegesen rendelkezne ilyennel – gyakorlása keretében lehetne esetlegesen figyelembe venni a jogi háttérnek a megtámadott határozatot követő változását. Az ilyen kérelem elbírálása során ugyanis a Törvényszéknek meg kellene határoznia, hogy a határozata meghozatalának időpontjában indokolt-e felváltani a sajátjával az EKB értékelését oly módon, hogy a bírság összege megfelelő legyen (lásd ebben az értelemben: 2015. december 17-i Orange Polska kontra Bizottság ítélet, T-486/11, EU:T:2015:1002, 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

74 Mindazonáltal semmilyen, a kiszabott szankció összegének megváltoztatása iránti kérelemmel nem fordultak a Törvényszékhez, amit a felperes a tárgyaláson kifejezetten megerősített.

75 Ennélfogva a második kifogást, következésképpen pedig az első jogalap első részét el kell utasítani.

Az első jogalap második részének az 1024/2013 rendelet 18. cikke (1) bekezdésének megsértésére alapított, első kifogásáról

76 A megtámadott határozatban az EKB megállapította, hogy a felperes megsértette az 575/2013 rendelet 26. cikkének (3) bekezdését, legalább az 1024/2013 rendelet 18. cikkének (1) bekezdése értelmében vett gondatlanságból.

77 A felperes úgy véli, hogy az EKB megsértette az 1024/2013 rendelet 18. cikkének (1) bekezdését, amikor gondatlanságból elkövetett jogsértés fennállását állapította meg, mivel nem lehetett volna úgy tekinteni, hogy a felperes tudta vagy tudnia kellett volna, hogy magatartása jogsértésnek minősül. Emlékeztet többek között arra, hogy ő maga az EBH és az ACPR által előnyben részesített értelmezést követte, míg az EKB nem nyújtott iránymutatást az 575/2013 rendelet 26. cikkének (3) bekezdésére vonatkozóan, és szinte valamennyi hitelintézet ugyanezt az értelmezést fogadta el. Úgy véli továbbá, hogy az értelmezés puszta eltérése nem minősül felróható magatartásnak, valamint hogy nem lehetett tudatában magatartása jogsértő jellegének.

78 Az EKB előadja, hogy a jelen kifogást el kell utasítani.

79 Az 1024/2013 rendelet 18. cikkének (1) bekezdése szerint „[a]mennyiben a hitelintézetek, pénzügyi holdingtársaságok vagy vegyes pénzügyi holdingtársaságok szándékosan vagy gondatlanságból [jogsértést követnek el], az e rendelettel rá ruházott feladatok ellátása céljából az EKB […] adminisztratív pénzbírságot szabhat ki”.

80 Amint azt a Bíróságnak már volt alkalma hangsúlyozni, a gondatlanság fogalma olyan nem szándékos cselekményre vagy mulasztásra vonatkozik, amellyel a felelős személy megsérti a gondossági kötelezettségét (2008. június 3-i Intertanko és társai ítélet, C-308/06, EU:C:2008:312, 75. pont). Ezenkívül az ilyen gondatlanság fennállásának értékelése céljából figyelembe kell venni többek között a szóban forgó rendelkezések összetettségét, valamint az érintett vállalkozás szakmai tapasztalatát és gondosságát (lásd analógia útján: 1999. november 11-i Söhl & Söhlke ítélet, C-48/98, EU:C:1999:548, 56. pont).

81 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a felperesnek hitelintézetként fokozott elővigyázatosságot kellett tanúsítania az 575/2013 rendelet rendelkezéseinek végrehajtása során, különös figyelmet szentelve az e rendelkezésekből eredő kötelezettségei terjedelmének.

82 Ezenkívül, noha az 575/2013 rendelet 26. cikkének (3) bekezdését a jelen ítéletig nem értelmezte az uniós bíróság, a hitelintézetek kötelezettségeinek pontos terjedelmét e rendelkezés figyelmes elemzéséből le lehetett vezetni, amint azt a fenti 53–60. pontban kifejtett érvelés is tanúsítja.

83 Az ilyen elemzés alapján ugyanis a felperes arra a következtetésre jutott volna, hogy az EBH által az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdése alapján végzett közzététel és az illetékes hatóságnak az említett rendelkezés első albekezdésében említett engedélye két, kétségkívül összefüggő, de egymástól elkülönülő kérdésre vonatkozik: egyrészt valamely tőkeinstrumentum CET 1 instrumentumnak minősíthetőségére, másrészt pedig az említett rendelet 28. cikkében vagy adott esetben a 29. cikkében felsorolt – többek között egyedi hatállyal rendelkező – feltételek betartásának konkrét ellenőrzésére.

84 Ennélfogva az EKB helyesen állapította meg a felperes magatartásának gondatlan jellegét, és helyesen mondta ki, hogy a felperes jogsértést követett el az 1024/2013 rendelet 18. cikkének (1) bekezdése alapján.

85 E következtetést nem kérdőjelezi meg a felperes lényegében arra alapított érvelése, hogy az EBH által közzétett jegyzék bevezető rendelkezésében szereplő értelmezést követte, amely szerint nem volt köteles az illetékes hatóság előzetes engedélyét kérni az említett jegyzéken szereplő valamely instrumentum-kategória CET 1 instrumentumok közé való sorolását illetően.

86 E tekintetben a fenti 62. pontban a Törvényszék már hangsúlyozta, hogy az EBH értelmezése nem élvezhet elsőbbséget az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének szövegével szemben.

87 Ugyanakkor, mivel az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. november 24-i 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2010. L 331., 12. o.) 8. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján az EBH egyik feladata az, hogy „hozzájárul a kötelező erejű uniós jogi aktusok következetes alkalmazásához, különösen a közös felügyeleti kultúra elősegítése […] révén”, az 575/2013 rendeletre vonatkozó értelmezése különösen releváns, többek között akkor, ha valamely rendelkezés uniós bíróság általi értelmezésére még nem került sor.

88 Ugyanígy az is igaz, hogy önmagában véve az EBH által közzétett jegyzék bevezető rendelkezése 4. pontjának egy mondata arra enged következtetni, hogy az EBH azon a véleményen van, hogy valamely tőkeinstrumentumnak az általa közzétett jegyzékre való felvétele azt jelenti, hogy azt a CET 1 instrumentumok közé lehet sorolni, mivel rögzíti, hogy „[a] tőkeinstrumentum jegyzékre való felvétele azt jelenti, hogy megfelel [az 575/2013] rendeletben szereplő feltételeknek, valamint hogy azt az érintett tagállam valamennyi intézménye [a CET 1 instrumentumok] közé sorolhatja”.

89 Mindazonáltal e rendelkezés általánosabb összefüggésében történő értelmezése alapján a felperesnek viszonylagosnak kellett volna tekintenie e mondat tartalmát. Az EBH által közzétett jegyzéken szereplő tőkeinstrumentumok CET 1 instrumentumok közé sorolásának lehetőségét az említett rendelkezés ugyanis nem tekinti feltétel nélkülinek. Éppen ellenkezőleg, arra utal, hogy tiszteletben kell tartani a nemzeti jogszabályok rendelkezéseit, valamint arra, hogy az 575/2013 rendelet alapján esetlegesen be kell szerezni az illetékes hatóságok engedélyét. Bár a rendelkezés megfogalmazása nem teljesen egyértelmű, mindazonáltal a más feltételek esetleges tiszteletben tartására, illetve az illetékes hatóságok engedélyének beszerzésére való hivatkozás alapján a felperesnek meg kellett volna vizsgálnia az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének első albekezdéséből eredő kötelezettségeinek pontos tartalmát.

90 Egyébiránt rá kell mutatni, hogy 2016. április 18-án a felperes e-mailben tájékoztatást kapott az EKB-tól az 575/2013 rendelet 26. cikkének (3) bekezdéséből eredő kötelezettségeinek terjedelmére vonatkozóan. Ebben az EKB jelezte, hogy a tőkeemelések CET 1 instrumentumként való besorolása előtt előzetes engedélyezésre van szükség, és egyértelművé tette a benyújtandó dokumentumok listáját.

91 A felperes állításával ellentétben az EKB 2016. április 18-i e-mailjének tartalma egyértelmű volt az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének az EKB által előnyben részesített értelmezését illetően.

92 Ugyanakkor e figyelmeztetés ellenére a felperes továbbra is az 575/2013 rendelet 26. cikkének (3) bekezdése szerinti kötelezettségeinek eltérő és téves értelmezését követte azáltal, hogy 2016. június 30-án a harmadik pillér keretében közzétett információkban, valamint a szavatolótőkére és a szavatolótőke-követelményekre vonatkozó negyedéves konszolidált nyilatkozatában a CET 1 instrumentumok között sorolta fel az 1–3-as kibocsátásait, mielőtt az EKB az engedélyét közölte volna vele.

93 A felperes lényegében arra is hivatkozik, hogy az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdése egyértelműségének hiánya arra indított bizonyos nemzeti hatóságokat, valamint számos hitelintézetet, hogy a felperes által előnyben részesített értelmezést kövesse, ami magyarázatot ad e rendelkezés 2019/876 rendelettel történő módosítására.

94 E körülmény, még ha bizonyítást is nyerne, nem teszi azonban lehetővé annak bizonyítását, hogy a felperes részéről nem állt fenn gondatlanság.

95 Noha ugyanis az ilyen körülmények arra utalhatnak, hogy bizonyos gazdasági szereplők nehézségekbe ütköztek az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének értelmezése során, ez nem változtat azon, hogy azon elővigyázatosság és gondosság alapján, amelyet egy, a felpereshez hasonló jelentőségű

hitelintézettől el lehet várni, e rendelkezést figyelmesen kellett volna értelmezni, ami lehetővé tette volna a felperes számára, hogy feloldja az említett értelmezési nehézségeket a kötelezettségei tartalmát illetően.

96 A fentiekre figyelemmel az első jogalap második részének első kifogását mint megalapozatlant el kell utasítani.

A felperes meghallgatáshoz való jogának megsértésére alapított, másodlagosan előterjesztett második jogalapról

97 A felperes lényegében azt állítja, hogy az EKB megsértette a meghallgatáshoz való jogát, amikor a megtámadott határozatot olyan ténybeli vagy jogi elemekre alapította, amelyekre vonatkozóan a felperesnek nem volt alkalma észrevételeket tenni a közigazgatási eljárás során, és emlékeztet arra, hogy az 1024/2013 rendelet 22. cikkének (1) bekezdése alapján az EKB csak olyan kifogásokra alapozhatja határozatát, amelyekkel kapcsolatban az érintett felek megtehették észrevételeiket, függetlenül attól, hogy azok az említett feleket hátrányosan érintették-e, vagy sem. E tekintetben különösen azt rója fel az EKB-nak, hogy először a megtámadott határozatban ismertette saját értelmezését az EBH 2017. május 23-i jelentését illetően, hogy a törzsrészvényeiben szereplő „lojalitási záradék” EBH általi megkérdőjelezésére hivatkozott, és hogy azt állította, hogy a felperes a prudenciális helyzetét illetően téves információkat közölt a piaccal.

98 Ami közelebbről a megtámadott határozatban szereplő, a „lojalitási záradék” EBH általi megkérdőjelezésére és a téves információk piaccal való állítólagos közlésére irányuló hivatkozást illeti, a felperes úgy véli, hogy azok hatással voltak a vele szemben kiszabott szankció összegére.

99 Az EKB arra hivatkozik, hogy a szankciót kiszabó határozat tervezetében nem említett, de a megtámadott határozatban szereplő egyik ténybeli vagy jogi elem sem érinthette hátrányosan a felperes védelemhez való jogát, illetve nem volt döntő jelentőségű az eljárás kimenetele szempontjából.

100 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a védelemhez való jog minden olyan eljárásban történő tiszteletben tartása, amely valamely személlyel szemben indult, és e személy számára sérelmet okozó aktus elfogadásához vezethet, az uniós jog alapelvei közé tartozik, és ezt a jogot még a szóban forgó eljárásra vonatkozó szabályozás teljes hiánya esetén is biztosítani kell (lásd: 2010. május 12-i CPEM kontra Bizottság végzés, C-350/09 P, nem tették közzé, EU:C:2010:267, 76. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

101 Az 1024/2013 rendelet 22. cikkének (1) bekezdése ezt az elvet tükrözi, mivel azt írja elő, hogy az EKB lehetőséget biztosít az eljárás alá vont személyek meghallgatására, valamint csak olyan kifogásokra alapozhatja a határozatait, amelyekkel kapcsolatban az érintett felek megtehették észrevételeiket.

102 Ezt az elvet az SSM-keretrendeletnek a „Meghallgatáshoz való jog” című 31. cikke, valamint az „Eljárási jogok” című 126. cikke pontosan kifejti.

103 Az SSM-keretrendelet 31. cikke annak (1) bekezdése értelmében valamennyi, „a fél jogait hátrányosan érintő EKB felügyeleti határozat[ra]” alkalmazandó. E rendelkezés lehetővé teszi e fél számára, hogy a határozat elfogadását megelőzően írásban kifejtse az EKB számára a tényállással kapcsolatos észrevételeit, az EKB felügyeleti határozata tekintetében jelentőséggel bíró kifogásait és jogalapot.

104 Az SSM-keretrendelet 126. cikke, amely kifejezetten a kényszerítő bírságtól eltérő közigazgatási szankciókat kiszabó határozatokra vonatkozik, a következőképpen rendelkezik:

„(1) A vizsgálat befejezésekor és a teljes határozattervezet iránti javaslat elkészítése és felügyeleti tanács elé terjesztése előtt a vizsgálati egység írásban értesíti az érintett felügyelt szervezetet az elvégzett vizsgálat megállapításairól és az azokkal kapcsolatban emelt kifogásokról.

(2) Az (1) bekezdésben említett értesítésben a vizsgálati egység tájékoztatja az érintett felügyelt szervezetet arról a jogáról, hogy írásban nyilatkozhat a vizsgálati egységnek a tervezetben rögzített tényállásra és a szervezet elleni kifogásokra, beleértve azon egyedi rendelkezéseket is, amelyek feltételezetten megsértésre kerültek, továbbá e beadvány benyújtására észszerű határidőt tűz. Az EKB nem köteles a vizsgálati egység által tűzött határidő lejárata után beérkezett írásbeli nyilatkozat figyelembevételére.”

105 Amint azt az ítélkezési gyakorlat már kiemelte [az EUMSZ 101.] és [EUMSZ 102. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 27. cikkének (1) bekezdése tekintetében – amelynek értelme lényegében azonos az 1024/2013 rendelet 22. cikke (1) bekezdésének és az SSM-keretrendelet 126. cikkének értelmével –, a védelemhez való joggal kapcsolatos követelmény teljesül akkor, ha egyrészt a feleknek kifogásközlést küldenek, amelyben minden olyan lényeges tényt egyértelműen megjelölnek, amelyre az Európai Bizottság az eljárás e szakaszában hivatkozik, másrészt pedig, ha a határozat az érintetteket nem teszi felelőssé a velük a közigazgatási eljárás során közölt kifogásközlésben ismertetettektől eltérő jogsértésekért, és csak olyan tényeket állapít meg, amelyekről az érintettek kifejthették álláspontjukat (lásd: 2012. május 24-i MasterCard és társai kontra Bizottság ítélet, T-111/08, EU:T:2012:260, 266. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

106 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy az EUMSZ 101. és EUMSZ 102. cikkbe ütköző jogsértések szankcionálására irányuló eljárások során a védelemhez való jog tiszteletben tartására vonatkozó állandó ítélkezési gyakorlat értelmében mindezt elegendő összefoglaló jelleggel megjelölni, és a végleges határozatnak nem kell feltétlenül megegyeznie a kifogásközléssel, mivel ez olyan előkészítő iratnak minősül, amelynek ténybeli és jogi megállapításai tisztán előzetes jellegűek. Így elfogadhatók a kifogásközlés azon kiegészítései, amelyeket a Bizottság a felek válaszainak fényében tett, és amelyek érvelése igazolja, hogy a felek ténylegesen gyakorolni tudták védelemhez való jogukat. A Bizottság a megfogalmazott kifogások alátámasztása céljából a közigazgatási eljárásra figyelemmel felülvizsgálhatja és ki is egészítheti ténybeli vagy jogi érveit (lásd: 2012. május 24-i MasterCard és társai kontra Bizottság ítélet, T-111/08, EU:T:2012:260, 267. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

107 Ugyanezen ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a kifogások kiegészítését csak akkor kell közölni az érintettekkel, ha a vizsgálatok eredménye arra készteti a Bizottságot, hogy új cselekményeket rójon a vállalkozások terhére vagy jelentősen módosítsa a kifogásolt jogsértések bizonyítékait (lásd: 2012. május 24-i MasterCard és társai kontra Bizottság ítélet, T-111/08, EU:T:2012:260, 268. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

108 Végül szintén az EUMSZ 101. és EUMSZ 102. cikk megsértésének szankcionálására alkalmazandó ítélkezési gyakorlat szerint a védelemhez való jog akkor sérül, ha fennáll a lehetőség, hogy a Bizottság által elkövetett szabálytalanság folytán az általa vezetett közigazgatási eljárás eltérő eredményre vezethetett. A felperes vállalkozás nem akkor támasztja alá, hogy az ilyen jogsértésre sor került, ha azt bizonyítja, hogy a Bizottság határozatának tartalma más lett volna, hanem akkor, ha azt bizonyítja megfelelően, hogy a szabálytalanság hiányában jobban biztosíthatta volna védelmét például azért, mert olyan dokumentumokat használhatott volna fel a védelmére, amelyekbe a közigazgatási eljárás során megtagadták tőle a betekintést (lásd: 2012. május 24-i MasterCard és társai kontra Bizottság ítélet, T-111/08, EU:T:2012:260, 269. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

109 Analógia útján ugyanezek az elvek alkalmazandók a védelemhez való jog tiszteletben tartására az EKB által az uniós jog közvetlenül alkalmazható releváns jogi aktusaiból eredő követelmény megsértése esetén az 1024/2013 rendelet 18. cikkének (1) bekezdése alapján lefolytatott eljárás keretében.

110 Elsősorban hangsúlyozni kell, hogy az EKB által a felperessel szemben felhozott egyetlen kifogást – vagyis azt, hogy bizonyos tőkeinstrumentumokat engedély nélkül, az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének megsértésével sorolt be a CET 1 instrumentumai közé – már a 2016. december 22-én neki megküldött kifogásközlésben egyértelműen megjelölték.

111 Másodsorban, a felperes nem csupán az említett kifogásközlésre adott válaszában, hanem az EKB által 2017. augusztus 2-án neki megküldött határozattervezetre vonatkozó észrevételeiben is kifejthette álláspontját e kifogással kapcsolatban.

112 Harmadsorban meg kell állapítani, hogy az a három elem, amelyeknek a megtámadott határozatban való első megjelenését a felperes kifogásolja, nem tekinthetők új kifogásoknak.

113 Először ugyanis, ami az EKB részéről a megtámadott határozat 3.2.2.4. pontjában az EBH 2017. május 23-i jelentésére való hivatkozást illeti, rá kell mutatni arra, hogy az EKB azt az 575/2013 rendelet 26. cikkének (3) bekezdésére vonatkozó értelmezése megalapozottságának igazolása érdekében említette. Márpedig ezt a kérdést a felek a közigazgatási eljárás során részletesen megvitatták. Közelebbről hangsúlyozni kell, hogy ezt a hivatkozást az EKB a felperes arra alapított érvére válaszul tette, hogy ugyanezen időpontban az EBH megállapította, hogy az 575/2013 rendelet 26. cikkének (3) bekezdése eltérő értelmezések alapjául szolgálhat.

114 Másodszor, ami a megtámadott határozat 3.2.2.4. pontjában szereplő azon említést illeti, amely szerint az EBH úgy ítélte meg, hogy a felperes törzsrészvényeiben szereplő lojalitási záradék megakadályozza azok CET 1 instrumentumként való besorolását, elegendő azt hangsúlyozni, hogy e kérdés a felperes törzsrészvényeinek az 575/2013 rendelet 28. cikkében foglalt feltételeknek való megfelelésére vonatkozik, és kívül esik az EKB által a felperessel szemben felhozott kifogáson, amely kizárólag e rendelet 26. cikke (3) bekezdésének a felperes általi megsértésére vonatkozik.

115 Harmadszor, az EKB által a megtámadott határozat 3.2.4. pontjában tett azon kijelentés, amely szerint az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének tiszteletben tartása esetén a felperes „nem szolgáltatott volna a prudenciális helyzetére vonatkozóan pontatlan információkat az illetékes hatóságoknak és a piacnak”, nem tekinthető a felperes tekintetében új kifogásnak. Ezt a megjegyzést ugyanis az EKB a felperes magatartásának gondatlanságára vonatkozó értékelése keretében tette, válaszul a felperes által a 2017. augusztus 30-i észrevételeiben tett azon állításra, amely szerint a felperes „gondosan és körültekintően járt el, a szavatolótőkéjének tényleges helyzetére vonatkozó bármilyen téves kommunikáció elkerülése érdekében”.

116 Negyedsorban, ami a felperes arra alapított kifogását illeti, hogy a fenti 114. és 115. pontban említett tényezők hatással voltak a vele szemben kiszabott pénzbírság összegére, rá kell mutatni, hogy e kérdés nem a jogsértés felperes általi elkövetése megállapításának, hanem a vele szemben kiszabott szankció összegének a jogszerűségét érinti.

117 Meg kell tehát állapítani, hogy a második jogalapot el kell utasítani, amennyiben az a jogsértés felperessel szembeni megállapításának jogszerűségére vonatkozik.

118 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a felperes nem bizonyította a megtámadott határozat jogellenességét annyiban, amennyiben az megállapítja vele szemben a jogsértés fennállását.

A megtámadott határozat jogszerűségéről, amennyiben az a felperessel szemben adminisztratív pénzbírságot szab ki

119 Az első jogalap második részének második kifogásával a felperes azt állítja, hogy az adminisztratív pénzbírság kiszabása a jelen ügy körülményei között ellentétes a jogbiztonság elvével. Ezenkívül az első jogalap harmadik részében úgy véli, hogy a vele szemben kiszabott pénzbírság sérti az arányosság elvét. Végül, amint az a fenti 98. és 116. pontban megállapítást nyert, a második jogalap keretében a felperes arra hivatkozik, hogy egyes olyan elemek, amelyekre vonatkozóan nem hallgatták meg, hatással voltak a vele szemben kiszabott szankció összegére, így megsértették a meghallgatáshoz való jogát.

120 Konkrétabban, az első jogalap harmadik részében a felperes nemcsak magának a szankció kiszabása elvének arányosságát vitatja, hanem a szankció összegét is. Ez utóbbit illetően többek között arra hivatkozik, hogy az a Crédit Agricole csoport forgalmának nem 0,0015%-át képviseli, amint az a megtámadott határozatban szerepel, hanem tízszer akkora összeget. Azt is kifogásolja, hogy az EKB nem tartotta tiszteletben azt a módszert, amelyet a beadványaiban szereplő állítása szerint a jogsértés súlyosságának értékelése céljából követett. Ezenkívül hangsúlyozza, hogy az EKB első alkalommal a Törvényszék előtt hivatkozott arra, hogy a szankció összegének meghatározása céljából figyelembe vette a szóban forgó hitelintézet méretét, holott ez az indok nem szerepelt a megtámadott határozatban. Úgy véli, hogy az EKB ezzel összefüggésben tévesen hivatkozik a hitelintézetek méretének az általuk kezelt eszközök teljes összege, nem pedig a forgalmuk alapján történő értékelésére, és előadja, hogy a Törvényszék semmiképpen sem veheti figyelembe ezt a tényezőt, mivel azt a megtámadott határozatban nem említi. Hozzáteszi, hogy e tényező hiánya az említett határozatban az indokolás elégtelenségét jelenti, amely miatt a megtámadott határozat jogellenes.

121 Először is meg kell állapítani, hogy ahhoz, hogy a Törvényszék megvizsgálhassa a felperes kifogásait, az szükséges, hogy a megtámadott határozat a jogilag megkövetelt módon ismertesse azokat az indokokat, amelyek alapján a felperessel szemben kiszabott szankciót 4 300 000 euróban állapították meg, ami azon csoport forgalmának 0,015%-át teszi ki, amelyhez a felperes tartozik.

122 A Törvényszék úgy véli, hogy előzetesen meg kell vizsgálni a megtámadott határozat kellően indokolt jellegét a kiszabott szankció összegének meghatározása tekintetében.

123 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy megsemmisítés iránti kereset keretében az azon jogi aktus indokolásának hiányára vagy nem megfelelő voltára alapított jogalap, amelynek jogszerűségét vitatják, imperatív jogalapot képez, és mint ilyet, az uniós bíróságnak hivatalból kell figyelembe vennie, és következésképpen azokra a felek az eljárás bármely szakaszában hivatkozhatnak (2001. december 13-i Krupp Thyssen Stainless és Acciai speciali Terni kontra Bizottság ítélet, T-45/98. és T-47/98, EU:T:2001:288, 125. pont).

124 Ezenkívül az uniós bíróságnak azon kötelezettségét, hogy hivatalból figyelembe vegyen valamely imperatív jogalapot, a kontradiktórius eljárás elvének fényében kell gyakorolnia (lásd ebben az értelemben: 2009. december 2-i Bizottság kontra Írország és társai ítélet, C-89/08 P, EU:C:2009:742, 59. és 60. pont). A jelen ügyben rá kell mutatni arra, hogy az EKB-nak a tárgyaláson volt alkalma kifejteni álláspontját a megtámadott határozat kellően indokolt jellegével, illetve annak hiányával kapcsolatban.

125 Ily módon a tárgyaláson az EKB előadta, hogy a megtámadott határozatot a jogilag megkövetelt módon indokolták. Lényegében úgy nyilatkozott, hogy a szankció összegének meghatározása céljából egy két szakaszból álló módszert alkalmazott.

126 Az első szakaszban a kiszabott szankció alapösszege kerül meghatározásra. Ezen alapösszeg kiindulópontja a szóban forgó jogsértés súlyosságának értékelése, figyelembe véve a jogsértésnek az érintett hitelintézet prudenciális helyzetére gyakorolt hatásait és e hitelintézet magatartását. Az EKB hangsúlyozza, hogy ez az elem szerepel a megtámadott határozatban, mivel az a téves besorolás

tárgyát képező instrumentumok teljes összegére hivatkozik. Ugyanígy a hitelintézet magatartásának jogellenességét is kiemeli a megtámadott határozat, amelyben az EKB hangsúlyozta, hogy a felperesnek tudnia kellett volna az őt az 575/2013 rendelet 26. cikkének (3) bekezdése alapján terhelő kötelezettségekről. Miután az EKB megállapította a jogsértés súlyosságát, a hitelintézet kezelésében lévő eszközök teljes összegét számításba veszi. Ily módon az alapösszeget elsősorban a jogsértés súlyosságának és a kezelt eszközök teljes összegének a figyelembevételével számítják ki.

127 A második szakaszban ezt az alapösszeget kiigazítják az esetleges enyhítő vagy súlyosító körülmények figyelembevétele céljából. A jelen ügyben a felperes esetében enyhítő körülmény merült fel.

128 A tárgyaláson az EKB azt is előadta, hogy a megtámadott határozatban a szankció pontos összegének meghatározását lehetővé tevő módszer kifejtésének hiánya az említett szankció elrettentő jellegének megőrzését szolgálja. El kell kerülni, hogy a hitelintézetek előre láthassák a kiszabható szankciók összegét, mert ez csökkenthetné a prudenciális szabályok betartására való ösztönzést. Azt is elismerte, hogy a felperes kezelésében lévő eszközök teljes összegének figyelembevétele nem szerepel a megtámadott határozatban, azonban úgy ítélte meg, hogy ez nem jelenti az indokolás elégtelenségét, mivel tisztán objektív tényezőről van szó.

129 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 296. cikk második bekezdésében előírt indokolási kötelezettség olyan lényeges eljárási szabálynak minősül, amelyet külön kell választani az indokolás megalapozottságának kérdésétől, amely a vitatott jogi aktus érdemi jogszerűségére vonatkozik. E megközelítésben a megkövetelt indokolást a kérdéses jogi aktus jellegéhez kell igazítani, és abból világosan és egyértelműen ki kell tűnnie a jogi aktust meghozó intézmény érvelésének oly módon, hogy az érdekeltek megismerhessék a meghozott intézkedés indokait, a hatáskörrel rendelkező bíróság pedig gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét. Különösen, ami az egyedi határozatok indokolását illeti, az ilyen határozatok indokolására vonatkozó kötelezettség célja így – a bírósági felülvizsgálat lehetővé tételén kívül – az érintett részére elegendő tájékoztatás biztosítása annak eldöntéséhez, hogy a határozat adott esetben valamely, az érvényességének vitatását lehetővé tevő hibában szenved-e (lásd: 2011. szeptember 29-i Elf Aquitaine kontra Bizottság ítélet, C-521/09 P, EU:C:2011:620, 146–148. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2013. július 11-i Ziegler kontra Bizottság ítélet, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 114. és 115. pont; 2016. december 13-i Printeos és társai kontra Bizottság ítélet, T-95/15, EU:T:2016:722, 44. pont).

130 Az indokolás követelményét az ügy körülményeire, így többek között a jogi aktus tartalmára, az előadott indokok jellegére, valamint a címzettek, illetve a jogi aktus által az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében vett más érintett személyek magyarázathoz jutás iránti érdekére figyelemmel kell értékelni. Nem követelmény az indokolással szemben, hogy a releváns tény- és jogkérdések minden részletére kitérjen, mivel nem csupán szövege, hanem egyben kontextusa, valamint a tárgyra vonatkozó jogszabályok összessége alapján döntendő el az a kérdés, hogy a jogi aktus indokolása megfelel-e az EUMSZ 296. cikk követelményeinek (2011. szeptember 29-i Elf Aquitaine kontra Bizottság ítélet, C-521/09 P, EU:C:2011:620, 150. pont; 2013. július 11-i Ziegler kontra Bizottság ítélet, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 116. pont; 2016. december 13-i Printeos és társai kontra Bizottság ítélet, T-95/15, EU:T:2016:722, 45. pont).

131 Az ítélkezési gyakorlatból kitűnik továbbá, hogy az indokolást főszabály szerint ugyanakkor kell közölni az érdekelttel, amikor az őt hátrányosan érintő határozatot. Az indokolás hiányát ugyanis nem orvosolhatja az, hogy az érdekelt az uniós bíróságok előtti eljárásban megismeri a határozat indokait (2011. szeptember 29-i Elf Aquitaine kontra Bizottság ítélet, C-521/09 P, EU:C:2011:620, 149. pont; 2012. július 19-i Alliance One International és Standard Commercial Tobacco kontra Bizottság ítélet, C-628/10 P és C-14/11 P, EU:C:2012:479, 74. pont; 2016. december 13-i Printeos és társai kontra Bizottság ítélet, T-95/15, EU:T:2016:722, 46. pont).

132 Ami közelebbről az 1024/2103 rendelet 18. cikkének (1) bekezdése alapján kiszabott adminisztratív pénzbírságok indokolását illeti, először is emlékeztetni kell arra, hogy az EKB olyan adminisztratív pénzbírság kiszabására jogosult, amelynek maximális összege azon csoport teljes éves forgalma 10%-ának felelhet meg, amelyhez az érintett jogi személy tartozik.

133 Ebből következik, hogy az EKB széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik a pénzbírság összegének meghatározását illetően. Ilyen helyzetben az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jogrend által a közigazgatási eljárásokban biztosított garanciák tiszteletben tartásának még nagyobb jelentősége van. E garanciák között szerepel többek között az érdekelt joga ahhoz, hogy a szóban forgó határozatot a jogilag megkövetelt módon megindokolják. A Bíróság és a Törvényszék csak így tudja vizsgálni, hogy teljesülnek-e azok a ténybeli és jogi elemek, amelyektől a mérlegelési jogkör gyakorlása függ (lásd ebben az értelemben: 1991. november 21-i Technische Universität München ítélet, C-269/90, EU:C:1991:438, 14. pont; 2008. november 6-i Hollandia kontra Parlament ítélet, C-405/07 P, EU:T:2008:613, 56. pont).

134 Következésképpen mind az 1024/2013 rendelet 18. cikkének (1) bekezdése által az EKB-ra ruházott széles mérlegelési jogkörre, mind a kiszabott adminisztratív pénzbírságok nagyon magas szintjére tekintettel különös jelentősége van az ilyen szankciót kiszabó határozatok indokolására vonatkozó kötelezettségnek.

135 Másodszor meg kell állapítani, hogy a szankciót kiszabó határozat indokolásának lehetővé kell tennie a Törvényszék számára annak értékelését, hogy az említett határozat megfelel-e az uniós jognak és különösen az arányosság elvének, valamint annak vizsgálatát, hogy az EKB helyesen értékelte-e az 1024/2013 rendelet 18. cikkének (3) bekezdésében szereplő kritériumokat, amely rendelkezés a szankció arányosságán kívül kiemeli annak hatékonyságát és visszatartó erejét.

136 Márpedig az ilyen felülvizsgálat elvégzéséhez az szükséges, hogy a megtámadott határozat indokolásából a jogilag megkövetelt módon kitűnjön az EKB által a szankció összegének meghatározásakor követett módszer (lásd ebben az értelemben: 2006. szeptember 27-i Jungbunzlauer kontra Bizottság ítélet, T-43/02, EU:T:2006:270, 91. pont), valamint az, hogy a figyelembe vett tényezőket hogyan súlyozta és értékelte (lásd ebben az értelemben: 2011. december 8-i Chalkor kontra Bizottság ítélet, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 61. pont).

137 Végül, harmadszor, a fenti 130. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy valamely határozat kellően indokolt jellegének értékelését többek között a hátterét képező összefüggésekre tekintettel kell értékelni.

138 Így megállapítást nyert, hogy amennyiben az EKB valamely határozata a felülvizsgálati testület véleményét követi, az abban szereplő magyarázatok figyelembe vehetők a megtámadott határozat kellően indokolt jellegének vizsgálata céljából (lásd ebben az értelemben: 2019. május 8-i Landeskreditbank Baden-Württemberg kontra EKB ítélet, C-450/17 P, EU:C:2019:372, 92. pont). Ezenkívül, szintén azon összefüggés alapján, amelybe az ilyen határozat illeszkedik, a Bíróság ismételten kimondta, hogy az állandó határozathozatali gyakorlatot követő határozat összefoglaló jelleggel, többek között az e gyakorlatra való hivatkozással is indokolható (1990. február 14-i Delacre és társai kontra Bizottság ítélet, C-350/88, EU:C:1990:71, 15. pont; 2001. november 8-i Silos ítélet, C-228/99, EU:C:2001:599, 28. pont). Ugyanígy azon módszernek az alperes intézmény általi közzététele, amelyet a határozathozatali jogkörének gyakorlása során követni kíván, alkalmas arra, hogy enyhítse az egyedi határozatai indokolására vonatkozó kötelezettségét, amennyiben az említett módszert alkalmazza.

139 A jelen ügyben azonban a megtámadott határozatot nem a felülvizsgálati testület véleményét követve hozták, és az EKB-nak semmilyen korábbi gyakorlata nincs az 1024/2013 rendelet 18. cikkének (1) bekezdése szerinti adminisztratív pénzbírság kiszabását illetően. Ráadásul az EKB nem tette közzé azt a módszert, amelyet az e rendelkezés alapján kiszabott szankciók összegének meghatározása érdekében alkalmazni kívánt.

140 Következésképpen a megtámadott határozat kellően indokolt jellegét kizárólag az e határozatban szereplő indokok alapján kell értékelni.

141 E megfontolások fényében kell megvizsgálni, hogy az EKB a jelen ügyben eleget tett-e indokolási kötelezettségének.

142 A megtámadott határozatnak „A szankció összege” című 4.1.2. pontja a következőképpen szól:

„A kiszabandó közigazgatási szankció meghatározása érdekében az EKB a következő körülményeket vette figyelembe:

4.1.2.1. A jogsértés súlyosságát illetően az EKB figyelembe veszi azt a tényt, hogy a prudenciális felügyelet alatt álló szervezet a CET 1 instrumentumai között helytelenül szerepeltetett tőkeinstrumentumokat összesen 2 088 millió [euró] összegben, amelyek 2016. június 30-án a felügyelt szervezet konszolidált [CET 1] mutatójában 67 bázispontot képviseltek. A jogsértés súlyosságának értékelésekor figyelembe vették azt is, hogy a CET 1 instrumentumként helytelenül besorolt tőkeinstrumentumok többségét azt követően bocsátották ki, hogy a részvényeseknek részvények formájában kifizették az osztalékot, és így azok megegyeztek az osztalékot fizető törzsrészvényekkel.

4.1.2.2. Ezenkívül az EKB figyelembe veszi azt a tényt, hogy a jogsértésre öt egymást követő negyedéves nyilatkozattételi időszak és a harmadik pillér keretében három információ-közzététel során került sor, 2015-ben és 2016-ban.

[4.1.2.3.] A prudenciális felügyelet alatt álló szervezet által elkövetett kötelezettségszegés súlyosságát illetően az EKB úgy véli, hogy a jogsértést legalább gondatlanságból követték el. Különösen a 3.3. szakaszban leírt körülmények bizonyítják a kifogásolható magatartás jogellenességét. A prudenciális felügyelet alatt álló szervezetnek elegendő idő állt rendelkezésére ahhoz, hogy a műveleteit az 575/2013/EU rendelet szabályozási követelményeihez igazítsa, és az EKB (a közös felügyeleti csoport) tájékoztatta arról, hogy be kell szereznie az EKB előzetes engedélyét, mielőtt a tőkeinstrumentumokat [CET 1] instrumentumoknak minősíti. Ugyanakkor, noha tudomása volt e követelményekről, a prudenciális felügyelet alatt álló szervezet továbbra is az előírt engedély nélkül sorolta be az instrumentumokat.

4.1.2.4. Az EKB enyhítő körülményként figyelembe veszi azt is, hogy a prudenciális felügyelet alatt álló szervezet kérelmét követően az EKB engedélyt adott arra, hogy a kibocsátásokat CET 1 instrumentumoknak minősítse […]

Következésképpen a fent említett körülmények összességére tekintettel, ideértve a prudenciális felügyelet alatt álló szervezet által az írásbeli észrevételeiben felhozott érveket is, valamint figyelembe véve az EKB-t szankcionálási jogkörének gyakorlása során vezérlő arányosság elvét, a közigazgatási szankció 4 300 000 euróban kerül megállapításra, amely körülbelül 0,0015%-át teszi ki az azon, prudenciális felügyelet alatt álló csoport 2017. évi teljes forgalmának, amelynek a prudenciális felügyelet alatt álló szervezet a részét képezi, és amely hiteles és hatékony elrettentő hatást biztosít a jövőbeli jogsértés elkerülése érdekében.”

143 A megtámadott határozat 4.2.4. pontjában az EKB hozzátette, hogy „a kiszabott közigazgatási szankció nem haladja meg az azon, prudenciális felügyelet alatt álló csoport által a [megtámadott] határozat időpontját megelőző üzleti évben elért teljes éves forgalom 10%-át, amelyhez [a felperes] tartozik”.

144 Meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat e része nem pontosítja az EKB által a kiszabott szankció összegének meghatározása érdekében alkalmazott módszert, csupán néhány megfontolás kiemelésére szorítkozik a jogsértés súlyosságát, időtartamát, a felperesnek felrótt kötelezettségszegés súlyosságát, valamint az enyhítő körülmény figyelembevételének biztosítását illetően.

145 A megtámadott határozat 4.1.2.1–4.1.2.4. pontjának szövege nem teszi lehetővé sem a felperes számára, hogy megértse az EKB által előnyben részesített módszert, sem pedig a Törvényszék számára, hogy felülvizsgálhassa a kiszabott szankció jogszerűségét.

146 Az a körülmény, hogy az EKB az ellenkérelmében, majd a tárgyaláson ismertette az általa a jelen ügyben alkalmazott módszert, nem orvosolhatja e hiányosságot, mivel a fenti 131. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat alapján az EKB nem orvosolhatta az elégtelen indokolást a határozat indokolásának a Törvényszék előtti eljárás során történő közlése révén. Egyébiránt a felperes jogosult volt arra, hogy megismerje a vele szemben kiszabott szankció összegének számítási módszerét, anélkül hogy ennek érdekében keresetet kellett volna indítania a Törvényszék előtt.

147 Ezenkívül a megtámadott határozat 4.1.2.1–4.1.2.4. pontja nem tartalmazza azokat a minimális információkat, amelyek lehetővé tennék az EKB által a szankció összegének meghatározása során figyelembe vett elemek relevanciájának és súlyozásának megértését és ellenőrzését.

148 Jóllehet a megtámadott határozatnak a jogsértés súlyosságára vonatkozó 4.1.2.1. pontjában az EKB hangsúlyozza, hogy az engedély nélkül besorolt tőkeinstrumentumok a felperes CET 1 mutatójában 67 bázispontot képviseltek, a felperest terhelő prudenciális kötelezettségek tiszteletben tartása szempontjából nem ad további magyarázatot az ilyen kötelezettségszegés súlyosságát illetően.

149 A megtámadott határozat ugyanezen pontjában az EKB kiemeli azt a körülményt, hogy a helytelenül besorolt tőkeinstrumentumok többségét azt követően bocsátották ki, hogy a részvényeseknek részvények formájában kifizették az osztalékot, és hangsúlyozza, hogy a jogsértés súlyosságának értékelésekor ezt az elemet figyelembe vette. Mindazonáltal e tekintetben szintén semmilyen magyarázat nem szerepel arra vonatkozóan, hogy e megállapítás milyen hatással van a felperessel szemben kiszabott szankció összegének meghatározására.

150 Végül, bár a megtámadott határozat 4.1.2.4. pontjában az EKB biztosít arról, hogy enyhítő körülményként figyelembe vette azt, hogy végül engedélyezte a felperes számára, hogy a szóban forgó instrumentumokat a CET 1 instrumentumai közé sorolja, semmilyen utalás nem található arra vonatkozóan, hogy milyen súlyt tulajdonított e tényezőnek a szankció végső összegének meghatározásakor.

151 Egyébiránt rá kell mutatni, hogy az EKB kizárólag azon csoport méretét említette, amelyhez a felperes tartozik, nem pedig a felperes méretét, miközben a jogsértést kizárólag ez utóbbinak tudta be.

152 Meg kell állapítani, hogy az EKB azáltal, hogy a megtámadott határozatban nem tüntette fel a szóban forgó jogsértést elkövető hitelintézet méretét, elmulasztott említést tenni egy olyan elemről, amely a Törvényszék előtt tett saját nyilatkozatai szerint különösen releváns volt a szankció összegének meghatározása szempontjából.

153 Az érintett hitelintézet méretére vonatkozó utalás hiánya ugyanis megakadályozza a Törvényszéket abban, hogy felülvizsgálatot gyakoroljon az 1024/2013 rendelet 18. cikkének (3) bekezdésében szereplő hatékonyság, arányosság és visszatartó erő kritériumainak EKB által végzett értékelését illetően.

154 A Törvényszék előtt az EKB azt állította, hogy figyelembe vette az érintett intézmény méretét, a szankció összegének a kezelt eszközök teljes összegének formájában történő meghatározása során. Mindazonáltal a fenti 131. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat alapján és a fenti 146. pontban kifejtettekhez hasonló indokok miatt az ebben a szakaszban adott magyarázat nem vehető figyelembe annak értékelése során, hogy az EKB tiszteletben tartotta-e az őt terhelő indokolási kötelezettséget.

155 Egyébiránt az az EKB által a tárgyaláson hangsúlyozott körülmény, amely szerint állítólagosan „objektív” elemről van szó, nem mentesíti az EKB-t az alól, hogy a megtámadott határozatban ismertesse ezt a tényezőt, ha másért nem, annak kifejtése céljából, hogy azt milyen módon és milyen súllyal vették figyelembe a szóban forgó hitelintézettel szemben kiszabott szankció összegének meghatározásakor.

156 A fentiekből következik, hogy a felperessel szemben kiszabott szankció indokolása elégtelen, és ennélfogva törölni kell, anélkül hogy az e tekintetben felhozott többi kifogásról határozni kellene.

157 Mivel az EKB-nak az adminisztratív pénzbírság összegére vonatkozó értékelése elválasztható a megtámadott határozat többi részétől, azt csak annyiban kell megsemmisíteni, amennyiben az a felperessel szemben 4 300 000 euró összegű adminisztratív pénzbírságot szab ki.

A költségekről

158 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (3) bekezdése értelmében részleges pernyertesség esetén mindegyik fél maga viseli saját költségeit.

159 A jelen ügyben a felperes részben pervesztes, részben pedig pernyertes lett, mivel a megtámadott határozatot kizárólag annyiban semmisítik meg, amennyiben az vele szemben 4 300 000 euró összegű adminisztratív pénzbírságot szab ki. E feltételek mellett a jelen ügy körülményeinek helyes mérlegelése azt kívánja, hogy mindegyik fél maga viselje saját költségeit.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített második tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék az Európai Központi Bank (EKB) 2018. július 16-i ECB/SSM/2018-FRCAG-75 határozatát megsemmisíti annyiban, amennyiben az a Crédit agricole SA-val szemben 4 300 000 euró összegű adminisztratív pénzbírságot szab ki.

2) A Törvényszék a keresetet az ezt meghaladó részében elutasítja.

3) A Crédit agricole maga viseli saját költségeit.

4) Az EKB maga viseli saját költségeit.

Papasavvas Tomljenović Schalin

Škvařilová-Pelzl Nõmm

Kihirdetve Luxembourgban, a 2020. július 8-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

A jogvita előzményei 2

Az eljárás és a felek kérelmei 4

A jogkérdésről 4

A megtámadott határozat jogszerűségéről, amennyiben az a felperessel szemben jogsértést állapít meg .. 5

Az első jogalapnak az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdésének értelmezése és alkalmazása során elkövetett téves jogalkalmazásra alapított, első részéről 5

– Az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdése első albekezdése felperesnek felrótt tényállás idején hatályos változatának téves értelmezésére és alkalmazására alapított, első kifogásról 6

– A második, lényegében az 575/2013 rendelet 26. cikke (3) bekezdése új változatának visszaható hatályú alkalmazására vonatkozó kifogásról 9

Az első jogalap második részének az 1024/2013 rendelet 18. cikke (1) bekezdésének megsértésére alapított, első kifogásáról 10

A felperes meghallgatáshoz való jogának megsértésére alapított, másodlagosan előterjesztett második jogalapról 13

A megtámadott határozat jogszerűségéről, amennyiben az a felperessel szemben adminisztratív pénzbírságot szab ki 16

A költségekről 21